

WIETNAM

Informacja o stosunkach gospodarczych z Polską

Tabela 1. Informacje ogólne

Powierzchnia:	331 210 km ²	
Ludność:	94,6 mln (2016 r.)	
Stolica:	Hanoi	
Waluta:	Dong (VND)	
Głowa państwa (prezydent):	Nguyen Phu Trong	od 23.10.2018
Minister Przemysłu i Handlu	Tran Tuan Anh	od 2016
Minister Spraw Zagranicznych	Pham Binh Minh	od 2011
Ambasador Wietnamu w Polsce	Vu Dang Dung	od 07.04.2017
Ambasador RP w Wietnamie	Wojciech Gerwel	od 15.08.2018

Tabela 2. Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne

Wskaźniki	2013	2014	2015	2016	2017	2018
PKB (w mld USD)	170,6	185,9	191,5	201,3	220,4	241,3
PKB na 1 mieszkańca (w tys. USD)	1 900	2 049	2 088	2 172	2 354	2 551
PKB wartość ważona PPP (w mld USD)	475,8	513,3	553,5	595,4	648,7	710,3
PKB na 1 mieszkańca PPP (w USD)	5 122	5 370	5 667	5 956	6 297	6 676
PKB (wzrost w %)	5,4	6,0	6,7	6,2	6,8	7,1
Deficyt budżetowy (% PKB)	4,6	5,0	1,4	0,6	0,2	x
Dług publiczny (% PKB)	51,8	55,0	57,0	60,0	58,2	57,5
Inflacja (w %)	6,6	4,1	0,6	2,7	3,5	3,5
Bezrobocie (w %)	2,8	2,1	2,3	2,3	2,2	2,2
Eksport towarów (w mld USD)	132,2	150,2	158,7	176,6	194,6	x
Import towarów (w mld USD)	131,3	138,1	150,4	162,6	190,1	x

Źródło: IMF - World Economic Outlook.

1. Podstawowe informacje, sytuacja gospodarcza

Socjalistyczna Republika Wietnamu jest państwem o systemie jednopartyjnym, w którym kontrolę nad życiem politycznym, gospodarczym i społecznym sprawuje Komunistyczna Partia Wietnamu. Najwyższym organem władzy państwowej w Wietnamie jest Zgromadzenie Narodowe, liczące 496 posłów, które dokonuje wyboru prezydenta kraju oraz powołuje szefa rządu i ministrów. Zgromadzenie Narodowe spotyka się dwa razy w roku podczas trzydziestodniowych sesji i ma formalną zwierzchność zarówno nad władzą wykonawczą jak i nad władzą sądowniczą. Członkowie Zgromadzenia Narodowego wybierani są w wyborach powszechnych i bezpośrednich na pięcioletnie kadencje.

Wietnam jest podzielony na 58 prowincji i 5 miast wydzielonych. Prowincje dzielą się na powiaty, a te z kolei na gminy. Administracja publiczna funkcjonuje, odpowiednio, na czterech poziomach: centralnym (zgromadzenie narodowe, prezydent, rząd, sąd najwyższy, prokurator generalny), prowincji/miast wydzielonych, powiatów oraz gmin. Na wszystkich poziomach administracji publicznej powoływane są do życia w drodze bezpośrednich wyborów na pięcioletnie kadencje Rady Narodowe, które z kolei powołują swoje organy wykonawcze, tzw. Komitety Ludowe.

Wietnam należy do najbardziej dynamicznie rozwijających się krajów regionu Azji Południowo-Wschodniej. W ciągu ostatnich 30 lat (tj. od reformy Doi Moi w 1986 r.) osiągnął znaczący sukces w redukcji ubóstwa i wzroście ekonomicznym. W 2018 r. wzrost PKB wyniósł 7,1%, co było najlepszym wynikiem od 2007 r. Motorem rozwoju stał się w ostatnich latach popyt wewnętrzny wspierany niską inflacją, wzrostem zatrudnienia i zaufania konsumentów.

Pod względem struktury PKB do najważniejszych gałęzi gospodarki wietnamskiej zalicza się: usługi - 41%, przemysł - 33% oraz rolnictwo - 16%.

Wietnam na przestrzeni ostatnich lat, obok Chin, przyciągał najwyższy poziom inwestycji zagranicznych. Skumulowana wartość BIZ na koniec 2017 r. przekroczyła 128 mld USD. Prawie 70% eksportu uzależnione jest od bezpośrednich inwestycji zagranicznych. Inwestycje o największej łącznej wartości zarejestrowały w SRW: Korea Południowa, Japonia, Tajwan, Singapur i Hongkong. Ponadto kraj ten jest jednym ze znaczących importerów towarów. Największymi partnerami handlowymi SRW w 2017 r. były Chiny, Korea Południowa, Japonia, USA.

Wietnam jest członkiem ASEAN, ONZ, WTO, AFTA, APEC, ASEM, IMF.

2. Ramy prawno-traktatowe współpracy gospodarczej

a) UE – Wietnam

- Podstawowym dokumentem prawnym określającym współpracę gospodarczą UE - Wietnam jest na razie Umowa o partnerstwie i współpracy (Partnership and Cooperation Agreement), która została podpisana w dniu 27 czerwca 2012 r.
- W 2019 r. spodziewane jest zawarcie umowy o wolnym handlu (FTA) i umowy o ochronie inwestycji (IPA) między Unią Europejską a Wietnamem.

b) Polska - Wietnam

- Umowa o cywilnej komunikacji lotniczej z 11 września 1976 r.
- Umowa w sprawie popierania i wzajemnej ochronie inwestycji z 31 sierpnia 1994 r.
- Umowa w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu z 31 sierpnia 1994 r.
- Umowa o współpracy w transporcie morskim z 6 grudnia 1995 r.
- Umowa o współpracy w dziedzinie nauki i techniki z 8 września 1999 r.
- Umowa o współpracy w dziedzinie rolnictwa, rozwoju wsi i rynków rolnych z 17 stycznia 2005 r.
- Umowa o udzieleniu kredytu w ramach pomocy wiązanej z 22 stycznia 2008 r.

3. Wymiana handlowa z Polską

Wietnam od 2016 roku jest największym partnerem handlowym Polski wśród krajów Stowarzyszenia Azji Południowo-Wschodniej (ASEAN). W ciągu minionych kilku lat polsko-wietnamskie relacje gospodarcze uległy intensyfikacji, co znajduje odzwierciedlenie zarówno w statystykach dotyczących wymiany handlowej, jak i wzajemnych inwestycji.

W 2018 r. obroty handlowe Polski z Wietnamem wyniosły 3,3 mld USD, co stanowiło wzrost o ponad 43% w porównaniu do 2017 r. Polski eksport do Wietnamu wyniósł ponad 338 mln USD notując 22-procentowy wzrost w stosunku do roku poprzedniego, a import wzrósł o 46% osiągając wartość prawie 3 mld USD. Pomimo stałego wzrostu wartości wymiany handlowej na przestrzeni ostatnich kilku lat charakteryzuje się ona jednak przez cały czas przewagą importu towarów z Wietnamu do Polski, a co za tym idzie rosnącym deficytem po stronie naszego kraju, który w 2018 r. osiągnął wartość 2,6 mld USD.

Tabela 3. Wymiana handlowa Polski z Wietnamem (w mln USD)

	2013	2014	2015	2016	2017	Dynamika 2017/2016 %	2018	Dynamika 2018/2017 (%)
Eksport	147,3	173,4	224,2	236,0	276,6	117	338,5	122
Import	1 144,9	1 307,1	1 528,7	1 675,6	2 021,9	119	2 951,2	146
Obroty	1 292,2	1 480,6	1 752,9	1 911,6	2 298,7	118	3 289,7	143
Saldo	- 997,6	- 1 133,7	- 1 304,5	- 1 439,6	- 1 745,1	x	-2 612,7	x

Źródło: System Insigos MPiT, analogiczny okres poprzedniego roku=100%

W 2018 r. w polskim eksporcie do Wietnamu, podobnie jak w latach poprzednich, dominowały artykuły rolno-spożywcze stanowiące 52,9% całego eksportu (179 mln USD), przede wszystkim wyroby na bazie łososia. Kolejne pozycje zajmowały wyroby przemysłu chemicznego – 17,1%, wyroby przemysłu elektromaszynowego – 15,9%, oraz wyroby metalurgiczne – 9,4%. Wszystkie wymienione grupy zanotowały wzrost eksportu w ciągu ostatniego roku, z czego najbardziej dynamicznie zwiększył się wywóz wyrobów metalurgicznych, tj. o 98%.

Na liście najważniejszych pozycji w polskim eksporcie do Wietnamu agregowanych na poziomie 4-cyfrowych kodów CN w 2018 r. dominowały:

- filety i inne mięso z ryb świeże, schłodzone lub zamrożone;
- leki złożone przygotowane do sprzedaży;
- brzytwy, maszynki do golenia i żyletki;
- mięso i jadalne podroby z drobiu;
- mąki, grysiki z mięsa, podrobów, ryb i skorupiaków na paszę;
- mięso wieprzowe;
- mleko i śmietana.

Polski import z Wietnamu zdominowały w 2018 r. wyroby przemysłu elektromaszynowego odpowiadające za ponad połowę jego wartości (61%, tj. 1,8 mld USD). Ich import wzrósł w 2018 r. o 56% w porównaniu z 2017 r. Ponadto znaczne pozycje w imporcie stanowiły również wyroby przemysłu lekkiego – 21% i artykuły rolno spożywcze – 7,5%.

Wśród najważniejszych pozycji w polskim imporcie z rynku wietnamskiego agregowanych na poziomie 4-cyfrowych kodów CN w 2018 r. dominowały:

- aparatura do telefonii i telegrafii przewodowej oraz telekomunikacyjna;
- części i zespoły urządzeń nadawczych, radarowych, odbiorników radiowych i telewizyjnych;
- aparatura odbiorcza dla telewizji; monitory, projektory wideo;
- obuwie;
- kawa, substytuty zawierające kawę naturalną.

W pierwszym kwartale 2019 r. polski eksport wzrósł o 32%, natomiast import o 14%. Artykuły rolno-spożywcze stanowią ponad 62% polskiego eksportu (głównym towarem jest łosoś odpowiadający za 29,6% polskiej sprzedaży do Wietnamu), następnie wyroby elektromaszynowe – 15,6% (maszyny budowlane i górnicze, urządzenia AGD, silniki elektryczne, narzędzia mechaniczne), chemiczne – 10,3% (farmaceutyki, kosmetyki oraz środki czyszczące) i metalurgiczne – 8,7% (maszynki i ostrza do golenia, stal konstrukcyjna).

Struktura importu nie odbiegała od lat poprzednich, z dominującym udziałem wyrobów elektromaszynowych, które stanowiły 64,1% importu ogółem, a następnie wyroby przemysłu lekkiego – 19,6% (obuwie i artykuły tekstylne).

4. Współpraca inwestycyjno-kapitałowa

Współpraca inwestycyjno-kapitałowa wciąż odbywa się ograniczonym zakresie. Według danych Narodowego Banku Polskiego (NBP) łączna wartość akcji i udziałów związanych z bezpośrednimi inwestycjami z Wietnamu w Polsce na koniec 2017 r. wyniosła 3,6 mln USD. Według danych GUS, na koniec 2017 r. w Polsce funkcjonowały 125 spółki z udziałem kapitału wietnamskiego.

Do najbardziej znanych należą: inwestycja o wartości 7 mln USD w Centrum Sportowe i Opieki Zdrowotnej w Warszawie, inwestycja jednego z największych producentów produktów mleczarskich w Wietnamie Viet Nam Dairy Products J.S.C., który w 2014 r. otworzył w Warszawie spółkę Vinamilk Europe Sp. z o.o. o wartości 3 mln USD. Ponadto na polskim rynku od 1990 r. funkcjonuje grupa kapitałowa TAN-VIET, która jako właściciel marki VIFON od lat jest czołowym graczem w kategorii zakupów błyskawicznych, a z marką TaoTao liderem rynku sosów i makaronów orientalnych w Polsce.

Z kolei łączna wartość akcji i udziałów związanych z bezpośrednimi inwestycjami z Polski w Wietnamie na koniec 2017 r. wyniosła 41,1 mln USD. Widoczny jest stały wzrost zainteresowania polskich przedsiębiorców inwestowaniem na rynku wietnamskim. W 2017 r. polska firma Grupa Adamed nabyła pakiet kontrolny wietnamskiej firmy farmaceutycznej Dat Vi Phu. Transakcja stanowi największą dotychczas polską inwestycję bezpośrednią w Wietnamie. Umowa została w Hanoi w obecności prezydentów obu krajów podczas oficjalnej wizyty Prezydenta RP w Wietnamie wraz z towarzyszącą mu misją biznesową, organizowaną przez Ministerstwo Rozwoju oraz Polską Agencję Inwestycji i Handlu. Na terenie Wietnamu działają także firmy turystyczne z udziałem kapitału polskiego, gdzie największa, to PolViet Travel. Swoją spółkę zależną uruchomił w Wietnamie Comarch z branży IT.

5. Dostęp do rynku

W opublikowanym przez Bank Światowy zestawieniu „Doing Business 2018”, Wietnam pod względem warunków sprzyjających do prowadzenia działalności gospodarczej zajmuje 68 pozycję wśród 190 ujętych w rankingu gospodarek świata. W porównaniu z poprzednią edycją rankingu Wietnam polepszył swoją pozycję o 14 miejsc w ujęciu całkowitym. W odniesieniu do kategorii handel zagraniczny Wietnam zajmuje 94 pozycję (awans o 1 pozycję).

System dystrybucji towarów jest wciąż słabo rozwinięty. Brakuje hurtowni, towary rynkowe, w tym również importowane są najczęściej rozwożone po sklepach w małych partiach przez handlarzy. W tych warunkach eksport, zwłaszcza gotówkowy, z Polski do Wietnamu jest trudny. W znacznym stopniu jest on zdominowany przez Wietnamczyków mieszkających w Polsce (dzięki powiązaniom rodzinnym) mających zezwolenia miejscowych władz na dokonywanie wwozu i wywozu towarów. W świetle powyższego, dla polskiego eksportu dóbr konsumpcyjnych główną możliwością ulokowania towarów na miejscowym rynku jest korzystanie z wietnamskiego agenta, który będzie zajmować się ich dystrybucją na miejscu w Wietnamie.

Bariery w eksporcie na rynek wietnamski dla wybranych towarów:

- **Mięso** - wprowadzenie na rynek produktów pochodzenia zwierzęcego wiąże się z dość skomplikowaną procedurą angażującą kilka instytucji. Pierwszym krokiem jest uzyskanie zgody służb weterynaryjnych (Departament Zdrowia Zwierząt Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi) na konkretny rodzaj mięsa. W następstwie ww. zgody ma miejsce uzgodnienie służb weterynaryjnych obu państw co do wzoru certyfikatu zdrowia danego mięsa i jego produktów. Obecnie polscy eksporterzy mają taką zgodę na wieprzowinę, drób i ryby. Następnie każdy zakład ma obowiązek rejestracji każdego pojedynczego produktu w tym samym Departamencie Zdrowia Zwierząt MRiRW, za pośrednictwem polskich służb weterynaryjnych (GIW). Jest to zmiana obowiązująca od lipca 2017 r., gdyż dotychczas tej rejestracji dokonywał Narodowy Departament Jakości Żywności (NAFIQAD). Dla przykładu, jeśli firma produkuje dany produkt w kilku zakładach na terenie kraju, każdy zakład ma obowiązek uzyskania odrębnej zgody, mimo że jest to produkt wytwarzany przez tę samą firmę, tą samą technologią i z tego samego surowca. Każda modyfikacja produktu (np. zmiana składu procentowego zawartości poszczególnych składników) wymaga uzyskania nowej zgody. Następnie każda partia produktu podlega kontroli sanitarnej.
- **Produkty mleczne** - procedura importu produktów mlecznych należy do najbardziej skomplikowanych i kosztownych. Mleko i produkty mleczne są podmiotami zarówno kontroli weterynaryjnej, jak i pod względem bezpieczeństwa żywnościowego przez odpowiednie departamenty w resortach zdrowia i rolnictwa. Należy wspomnieć, że w ostatnich latach znacznie

zaostżono przepisy związane z rynkiem produktów mlecznych, jak i podniesiono i tak już wysokie cła oraz inne obciążenia pozataryfowe.

- **Owoce i warzywa** - w stosunku do produktów pochodzenia roślinnego jest wymagane przede wszystkim uznanie kraju za bezpieczne źródło pochodzenia. Następnie w stosunku do poszczególnych kategorii produktów istnieją odrębne, szczegółowe przepisy regulujące procedurę wprowadzania danych produktów na rynek. W efekcie stosunkowo niewiele krajów i stosunkowo niewiele kategorii produktów jest dopuszczonych do rynku wietnamskiego. W przypadku jabłek pierwszym krokiem było wynegocjowanie i podpisanie tzw. „fito-protokołu”, czyli dokumentu, który dopuszcza dany produkt do rynku (na podstawie analizy ryzyka wystąpienia szkodników). Następnie polski PIORiN i wietnamski PPD (Departament Ochrony Roślin MRiRW) określają listę certyfikowanych podmiotów, które mogą uczestniczyć w procesie wprowadzania produktu na rynek. Należy doprecyzować, że każdy podmiot uczestniczący w procesie (np. skład, sortownia) musi posiadać certyfikat odpowiednich służb. Każda partia produktu musi otrzymać certyfikat PIORiN-u świadczący o jej przebadaniu. Na koniec produkt jest sprawdzany przez wietnamskie służby przed wprowadzeniem na rynek. Podobnie wygląda procedura w stosunku do większości owoców. Średni okres uzyskania dopuszczenia do rynku to 3 lata, natomiast znane są przypadki procedowania 8 lat. Obecnie w przypadku jabłek zgodę na eksport do Wietnamu, poza Polską, mają Chiny, Stany Zjednoczone, Kanada, Nowa Zelandia, Japonia, Francja i Holandia.

Wprowadzenie na rynek warzyw jest nieco łatwiejsze, ale niewiele krajów decyduje się na procedowanie pozwoleń na warzywa z uwagi na małą opłacalność.

- **Leki i sprzęt medyczny** - rynek leków i sprzętu medycznego podlega bardzo ścisłym regulacjom. Duża część farmaceutyków dystrybuowana jest za pośrednictwem szpitali i innych zakładów opieki medycznej. Pacjent zazwyczaj odwiedzając lekarza od razu otrzymuje od niego leki (odpłatnie), bez potrzeby udawania się oddzielnie do apteki. Poza tym istnieje bardzo dużo lokalnych punktów sprzedaży leków i innych produktów medycznych, najczęściej posiadających produkt tańszy, pochodzący od producentów z regionu (wietnamski, chiński, indyjski). Zaufaniem cieszą się jednak jedynie produkty znanych zachodnioeuropejskich bądź amerykańskich firm i te, w sprzedaży detalicznej, mają ceny odpowiednio wyższe. Zagraniczne firmy nie mają prawa bezpośrednio uczestniczyć w przetargach na leki czy sprzęty medyczne dla szpitali. Muszą posiadać pośrednika w postaci specjalnie do tego celu certyfikowanej firmy wietnamskiej. System certyfikowania tych firm jest nieprzejrzysty.
- **Rynek motoryzacyjny** - Wietnam utrzymuje wysokie cła na import pojazdów, przede wszystkim samochodów. Ponadto wysokie są również opłaty rejestracyjne. Związane jest to m.in. z niską jakością infrastruktury transportowej, zwłaszcza w dużych miastach, gdzie występują coraz większe problemy komunikacyjne.

6. Umowa o wolnym handlu UE-Wietnam

Uproszczenie dostępu do rynku wietnamskiego, szczególnie poprzez zniesienie barier pozataryfowych i obniżenie wysokich ceł na wybrane towary, spodziewane jest po wejściu w życie umowy o wolnym handlu UE-Wietnam, co ma nastąpić w 2019 r.

W wyniku FTA zniesione zostaną niemal wszystkie ograniczenia celne dla wzajemnej wymiany handlowej. Umowa zakłada ostateczną liberalizację ceł dla 99% obrotu handlowego między UE i Wietnamem. W chwili wejścia umowy w życie Wietnam zliberalizuje ponad 65% stawek na import z UE, pozostałe zobowiązania zostaną zrealizowane w okresie przejściowym do 10 lat. UE także zastosuje okresy przejściowe, do 7 lat, dla najbardziej wrażliwych towarów, takich jak wyroby włókiennicze i obuwie.

W kontekście najistotniejszych produktów eksportowanych z Polski do Wietnamu, najbardziej korzystne zmiany obejmą m.in. nabiał, leki, ryby, maszyny i urządzenia. Uwolniony zostanie również obrót usługami, takimi jak: usługi dla biznesu, finansowe, pocztowe, ubezpieczeniowe, usługi w dziedzinie badań i rozwoju. Umowa otwiera stronom również dostęp do rynku zamówień publicznych, który jest szczególnie duży w przypadku Wietnamu.

W przypadku importu z Wietnamu, efektem jest likwidacja ceł na obuwie sportowe eksportowane do UE i na odzież w ciągu dwóch lat. W przypadku ryżu – UE zachowuje system kontyngentów.

W krótkiej perspektywie czasowej umowa wydaje się być bardziej korzystna dla Wietnamu, niż dla Polski, ze względu na niższy koszt wytworzenia towarów w Wietnamie i dobre przygotowanie firm wietnamskich do ekspansji w Europie.

Zagrożenia wynikające z umowy, to przede wszystkim możliwość wykorzystania kanałów wietnamskich przez producentów chińskich, zwłaszcza w przypadku stali i odzieży (ma to miejsce np. w przypadku eksportu w/w towarów do USA).

7. Działania na rzecz rozwoju dwustronnej współpracy gospodarczej

Wietnam znalazł się wśród pięciu krajów wytypowanych jako rynki perspektywiczne, na których są realizowane wzmożone działania promocyjne. Wietnam znajduje się również na liście priorytetowych kierunków eksportowych dla polskich towarów i usług z takich branż jak: budowa i wykańczanie budowli, maszyny i urządzenia oraz polskie specjalności żywnościowe.

W okresie listopad 2014 r. - maj 2015 r. Wietnam był objęty programem promocji o charakterze ogólnym pn. „Aktywizacja eksportu na wybranych rynkach”, realizowanym i finansowanym w ramach projektu systemowego Ministerstwa Gospodarki „Promocja polskiej gospodarki na rynkach międzynarodowych”. Celem programu było umożliwienie polskim przedsiębiorcom nawiązania kontaktów z potencjalnymi zagranicznymi kontrahentami poprzez m.in. organizację konferencji promocyjnych, misji przyjazdowych do Polski oraz publikację artykułów w magazynach branżowych.

W ostatniej dekadzie zrealizowano szereg wizyt wysokiego szczebla, a także wizyt na szczeblu ministerialnym i eksperckim:

- **Od 2017 r. w Ho Chi Minh City działa Zagraniczne Biuro Handlowe PAIH.** Oficjalnego otwarcia biura dokonał Pan Prezydent Andrzej Duda podczas swojej listopadowej wizyty.
- W dniach 27-30 listopada 2017 r. miała miejsce oficjalna wizyta Prezydenta RP w Wietnamie, której towarzyszyła misja biznesowa. W trakcie wizyty doszło do podpisania wielu umów i porozumień rządowych i biznesowych. Ze strony MR w wizycie wziął udział wiceminister Tadeusz Kościński, który podpisał MoU między Ministerstwem Rozwoju i Finansów RP a Ministrem Przemysłu i Handlu Socjalistycznej Republiki Wietnamu o współpracy gospodarczej.
- Nowo mianowana wiceprezydent Dang Thi Ngoc Thinh (rozpoczęła urzędowanie 14 kwietnia 2016 r.) swoją pierwszą oficjalną podróż zagraniczną odbyła do Polski (8-12 czerwca 2016 r.). Podczas wizyty w Polsce uczestniczyła w Global Summit of Women, spotkała się również z prezydentem Andrzejem Dudą, premier Beatą Szydło oraz wicemarszałek Sejmu Małgorzatą Kidawą-Błońską. Towarzysząca pani wiceprezydent wiceminister przemysłu i handlu SRW Ho Thi Kim Thoa spotkała się 10.06.2016 r. z wiceministrem rozwoju Pawłem Chorążym
- Podczas X Szczytu ASEM w Mediolanie w październiku 2014 r. premier Ewa Kopacz spotkała się z premierem Nguyen Tan Dungiem. Głównymi tematami rozmowy była współpraca gospodarcza oraz wykorzystanie polskiej oferty kredytowej.
- W lipcu 2014 r. oficjalną wizytę w Polsce złożył wicepremier-minister spraw zagranicznych Wietnamu Pham Binh Minh. Podczas wizyty PBM odbył spotkania z wicepremierem ministrem gospodarki Januszem Piechocińskim, ministrem spraw zagranicznych Radosławem Sikorskim oraz wicemarszałkiem Sejmu Jerzym Wenderlichem. PBM wziął również udział w naradzie ambasadorów oraz w spotkaniach profilu gospodarczym w Ministerstwie Gospodarki oraz Ministerstwie Spraw Zagranicznych.
- W czerwcu 2014 r. pod przewodnictwem wiceminister SZ Katarzyny Kacperczyk w Wietnamie przebywała polska misja gospodarcza z udziałem przedstawicieli ponad 50 polskich firm.
- W lipcu 2011 r. odbyły się w Warszawie konsultacje gospodarczo-polityczne na szczeblu wiceministrów SZ. We wrześniu 2011 r. odbyła się wizyta robocza wiceministrów SZ Beaty Stelmach i MG Rafała Baniaka połączona z forum gospodarczym z udziałem 27 firm polskich.

8. Potencjalne dziedziny współpracy

Wietnam jest rynkiem o ogromnym potencjale. Kraj ten zamieszkuje prawie 90 mln ludności, a siła nabywcza społeczeństwa stale rośnie i dość dynamicznie rozwija się tam klasa średnia.

Ze względu na długoterminowe perspektywy szybkiego rozwoju oraz integrację handlową ze światem (członkostwo w ASEAN, FTA UE-Wietnam) Wietnam wydaje się szczególnie interesującym kierunkiem dla inwestorów oraz eksporterów.

Zdecydowanie wyróżnia się również planowany wzrost wydatków na żywność, co wynika z rosnącej świadomości wietnamskich konsumentów. Stanowi to bardzo dużą szansę dla naszych producentów **produktów rolno-spożywczych**. Żywność z krajów zachodnich (w tym z Polski), zaliczana jest do najbezpieczniejszych. Biorąc pod uwagę wysoką jakość polskich produktów żywnościowych, a do tego ich relatywnie konkurencyjną cenę w stosunku do produktów innych krajów europejskich, potencjał do wykorzystania jest dość duży. Nie bez znaczenia jest fakt, że konsumpcja produktów zachodnich jest wyznacznikiem wyższego statusu społecznego, do którego społeczeństwo aspiruje. Od 2015 r. polskie jabłka mogą być eksportowane na rynek wietnamski, a coraz bardziej popularne stają się także polskie produkty mięsne.

Kolejną perspektywną branżą są **leki, produkty lecznicze i kosmetyki**. W tych dziedzinach mamy dość długie tradycje i polska marka kojarzona jest z wysoką jakością. Uwarunkowania są podobne do sektora spożywczego, czyli rozdrobniona sieć dystrybucji, duża konkurencja ze strony zachodnioeuropejskich, jak i azjatyckich marek.

Coraz większe zainteresowanie w Wietnamie budzą kwestie **zielonych technologii**. Największe szanse upatrywane są w sektorze zarządzania ściekami i wodą, a także utylizacja odpadów komunalnych, wytwarzanie biogazu i regeneracja obszarów skażonych. Według *Business Avenues In South-East Asia*, sektor wody i ochrony środowiska w Wietnamie został uznany za jeden z najbardziej perspektywnych dla przedsiębiorców europejskich. W 2017 roku organizowana była misja i udział w targach sektorowych w Wietnamie w ramach projektu EU Gateway/Business Avenues, finansowanego ze środków Komisji Europejskiej.

Wietnam ma nadal spory potencjał rozwoju **sektora wydobywczego**, w którym polskie firmy, ze względu na posiadane technologie i długoletnie tradycje współpracy, mają dużą szansę uczestniczyć. Należałoby skupić się na modernizacji istniejących instalacji celem podniesienia ich wydajności i dostosowania do warunków geologicznych, jak również na podniesieniu poziomu ich bezpieczeństwa (np. wentylacja kopalń, systemy chroniące przed wybuchem metanu). Polska współpraca z Wietnamem w **sektorze węglowym** powinna koncentrować się na rozwiązaniach przyjaznych środowisku, zarówno w kwestii eksploatacji surowca, jak też w jego wykorzystaniu.

Duży potencjał znajduje się również we **współpracy naukowo-badawczej i edukacyjnej**. Celowym jest wspieranie wspólnych inicjatyw z tego zakresu, zwłaszcza tych prowadzących do wypracowania rozwiązań mających zastosowanie w gospodarce. Polska edukacja górnicza jest bardzo wysoko oceniana w Wietnamie, programy na wzór prowadzonego obecnie kursu podyplomowego dla inżynierów wietnamskich w krakowskiej AGH, powinny być rozwijane.

Europejska Izba Gospodarcza w Wietnamie (EuroCham in Vietnam), jako perspektywiczne dla przedsiębiorców europejskich identyfikuje również sektory: **budownictwa infrastrukturalnego, wyposażenia wnętrza i ICT**.

Potencjalnym sektorem współpracy jest sektor **przemysłu obronnego**, gdyż Wietnam jest obecnie jednym z najważniejszych użytkowników sprzętu wojskowego, wywodzącego się technologicznie ze sprzętu b. ZSRR (szansą są remonty, konserwacje, unowocześnienie).

Analizy rynku wietnamskiego wskazują na dość wyraźną zmianę trendów konsumenckich. Największy wzrost deklarowanych przyszłych wydatków widać w **sektorze edukacyjnym**. Wietnamczycy nadrabiają braki w wykształceniu, jak również inwestują w edukację dzieci, co stwarza potencjalnie szanse polskim uczelniom, które mają dobrą renomę w Wietnamie i są tańsze niż te z Europy Zachodniej.

9. Przedstawicielstwa dyplomatyczne

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Hanoi

Ambasador – Pan Wojciech Gerwel

3 Chua Mot Cot, Ha Noi, Wietnam

tel: (844) 384 52 027 fax: (844) 382 36 914

E-mail: hanoi.amb.sekretariat@msz.gov.pl www:

http://www.hanoi.msz.gov.pl/pl/p/hanoi_vn_a_pl/

Ambasada Socjalistycznej Republiki Wietnamu w Warszawie

Ambasador – JE Pan Vu Dang Dung

ul. Resorowa 36, 02-956 Warszawa

Tel. (22) 651 60 98 /ext. 13 Fax. (22) 844 60 21

Email: vnemb.poland@yahoo.com; vnemb.pl@mofa.gov.vn www: www.vietnamembassy-poland.org

Zagraniczne Biuro Handlowe PAIH w Ho Chi Minh City

Sun Wah Tower, 14th floor, room 1401

115 Nguyen Hue, District 1

Ho Chi Minh City, Vietnam

tel.: +84 28 3821 9990 ext.104

mob.: +84 933 663 653

e-mail: piotr.harasimowicz@paih.gov.pl, krzysztof.hajlasz@paih.gov.pl

www.vietnam.trade.gov.pl

Opracowanie: Departament Handlu i Współpracy Międzynarodowej MPiT, maj 2019 r.